

SZENTANDRÁSI HÍRMONDÓ

III. évf. 1. szám

Szerkesztette: Üveges Gábor
Ignácz Melinda

TARTALOM:

- ❖ **Polgármesteri jegyzet**
- ❖ **Lelki percek**
- ❖ **Aktuális**
- ❖ **Tavaszi jeles napok**
- ❖ **Virágok üzenete**
- ❖ **Farsang az óvodában**
- ❖ **Vers**
- ❖ **Receptgyűjtemény**
- ❖ **Az élet napos oldala**

„Ha Isten a nőt a férfi urává akarta volna tenni,
Ádám fejéből vette volna.
Ha rabszolgájává, a lábából.
Ámde oldalából vette, mert
élettársává,
egyenlő párjává akarta.”
(Szent Ágoston)

„Megérteni egymást örömben,
szenvetésben, segíteni ha csak egy
szóval, egy gondolattal is,
nagyobb művészet, mint végig
barangolni a világot, gazdagnak
lenni és szórni a pénzt. Mert
lelkeink kincse talán a legnagyobb
ajándék és legszebb öröm, amit
egymásnak adhatunk, s amiért
nem tudjuk elégszer mondani,
hogy...KÖSZÖNÖM.”
(Ismeretlen)

Tisztelt Hernádszentandrás Lakos!

A 2008. esztendőben egyaránt jelen van és jelen is lesz a változás és az állandóság.

Szükséges tudni, hogy ami jó, azt érdemes megtartani és megőrizni, ami pedig változtatásra szorul, azt a fejlődés érdekében át kell alakítani.

Az első változás az volt, hogy 2008. január 1-től Hernádszentandrás körjegyzőséget alakított Csobád községgel. Látni kell, hogy kisebb települések évről-évre kevesebb forrásból kénytelenek gazdálkodni, és az igazgatási feladatok gazdaságosabb ellátása szempontjából körjegyzőségek jöttek és jönnek létre. A körjegyzőségnek van egy központja, amely jelen esetben Csobádon, és van kirendeltsége, mely Hernádszentandráson található.

A tárgyalások során mindvégig azt tartottuk szem előtt, hogy a lakosság ne szenvedjen hátrányt, sőt korszerűbbé váljon az ügyek intézése. Az átalakulás megtakarítást eredményez, és hosszú távon számíthatunk körjegyzőként egy jó szakemberre, a jogász végzettségű Ignáczné Dr. Brunclik Edinára. A körjegyzőség létrehozásával az igazgatási feladatok ésszerű összefogása valósul meg, és több településnek van egy közös jegyzője. Fontos tudni, hogy a település önállóságát ez semmilyen formában nem veszélyezteti. Hernádszentandrás és az itt élő lakosokat érintő bármilyen kérdésben a továbbiakban is kizárólag a helyi önkormányzat dönt.

Nem nevezném változásnak, inkább az elkezdett irány következetes betartásáról beszélek akkor, amikor azt mondom, hogy a rend, a fegyelem, egymás méltóságának és békéjének tiszteletben tartása érdekében mindent megteszünk, és az ezek ellen vétőkkel szemben határozott intézkedések megtételére kerül sor kivétel nélkül. Egy település lakossága nem válhat a rendbontó, alkalmazkodni és beilleszkedni nem tudó egyének kiszolgáltatottjává. Nincs és nem is lesz helye Hernádszentandráson a rendtelenségnek, a félelemnek, és az ezeket árasztó embereknek. Hiszem, hogy ez mindannyiunk közös igénye és érdeke.

A 2008. évben – reményeink szerint – számos fejlesztés valósulhat meg a településen. Azon dolgozunk minden nap, hogy a létező összes lehetőséget meg tudjuk ragadni a falunk számára. 2008-ra eljutottunk oda, hogy bizony sokan beszélnek Hernádszentandrásról, példaként hozzák fel számos helyen. Folytassuk együtt, az Önök segítségével ezt az utat, hogy még büszkébbek lehessünk településünkre. Ez az esztendő is bővelkedni fog közösségi rendezvényekben, melyeken számíthatunk az Önök rendszeres részvételére.

Nőnap alkalmából

*Hernádszentandrás minden Hölgységétől szívvel köszöntöm,
és számukra a legjobbakat kívánom!*

Üveges Gábor
polgármester

Lelki percek

Máté evangéliuma 28,5-10 és 18-20:

Az asszonyokat pedig így szólította meg az angyal: "Ti ne féljetek! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt. És menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és elöttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek!" Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak. És íme, Jézus szembejött velük, és ezt mondta: "Legyetek üdvözölve!" Ők pedig odamentek hozzá, megragadták a lábát, és leborultak előtte. Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: "Ne féljetek: menjetek el, adjátok hírül atyámfiaiának, hogy menjenek Galileába, és ott meglátnak engem."

Jézus hozzájuk lépett, és így szólt: "Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig."

Amikor a keresztyén gyülekezet húsvétkor, a feltámadás ünnepén van együtt, akkor az egész keresztyénség életét meghatározó, döntően fontos ünnepet ünnepel. A világmisszióért égő apostol, Pál, nem véletlenül fogalmazta meg a Korinthusiakhoz írott első levelében a nagy figyelmeztetést: „Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor üres a mi prédikálásunk, de üres a ti hitetek is” (15,14). Egyik régebbi bibliafordításunk még mellbevágóbban fordítja: hiábavaló prédikálást és hiábavaló hitet említ. Belegondolni is félelmetes, hogy mit is jelentene, ha üres és hiábavaló lenne a húsvéti evangélium, ha csak egy igaz ügyért szenvedő és meghaló vértanú elveiért, egy példás élet után meghaló és ezáltal követendő példaképpé váló ember lett volna a mi Urunk Jézus Krisztus, akkor Pál szerint „még bűneinkben vagyunk”. A mártírok vére lehet egy igaz ügy magvetése, példaadás, eleven szén az igaz ügyet elárulók fején. Az első áldozatnak, Ábelnek a vére is bosszúért kiáltott. De a Szentírás szerint a Jézus vére „jobbról” beszél mint az Ábelé. Urunk ugyanis megváltó áldozatot hozott érettünk. Eltörölte a bűn átkát, kifizette adósságunkat, eltörölte az átkot új életre nyitott utat. A húsvéti evangélium ezért szent hívogatás, melyet a legszentebb értelemben értve a gyermekkori játék-dalunkkal fejezhetünk ki: „nyitva van az aranykapu, jöjjetek be rajta”. Ha valaki azt hirdette volna meg Kainnak, hogy Ábel feltámadt, az nem lett volna örömhír, de ha nekünk ma azt mondja az evangélium: Krisztus feltámadt, él, akkor ez örömhír, mert azt jelenti, hogy ha elfogadom áldozatát, akkor bűneim el vannak rendezve, új életre indulhatok, előttem megy és én követhetem Őt.

Az első húsvéti prédikáció ezt hirdette meg. Ezt a különös prédikációt nem ember mondta, hanem angyal. Nem imaházban és nem templomban, hanem egy temetőkertben. Nem szép szószékről, hanem arról az elhengerített kőről, mely Jézus sírjának száját zárta le néhány órával azelőtt. Nem voltak jelen tömegek, hanem néhány most már megriadt férfiember, az örök és két asszony, akik az érettük is megfeszített Jézust keresték, két Mária a Jézust követő asszonyok közül. A halálra rémült örök számára nem örömhír, ha Jézus nincs a sírban. Nem öröm, ha feltámadt a megölt mártír, a sokak által szeretett vértanú. Ezért mondja a Jézust kereső asszonyoknak az angyalok szava: „Ti, ne féljetek!” Azért ne féljenek, mert számukra a Messiás jött vissza a halálból, szent reményeik váltak valóra. Igaz ugyan, hogy ezek az asszonyok szeretett mesterük testének a bebalzsamozásáért jöttek, de kishitőségük és kétségbeesésük romjai alatt ott élhettek Jézus többször elmondott ígéretei arról, hogy megölik, de harmadnapon fel fog támadni. S húsvétkor Isten mozgósítja a menny seregeit, hogy hirdessék a diadalt: a Megváltó áldozata elfogadtatott, a juhok nagy Pásztora él!

Ezért kiálthatott így kétszáznál is több évvel ezelőtt népe fülébe a híres püspök-lelkipásztor, Hunyadi Ferenc: „a halál és a pokol legyőzéséből visszajött Megváltó az Isten bárányából Júda oroszlánjává lett a mi javunkra”. Erre az igazságra alapozva mondta egy nagy angol evangelizátor: „Krisztus feltámadása a kifizetett adósság nyugtája”. Igen, ezt a nyugtát maga az Atya írta alá. De ezt az iratot Isten nem titkosítani akarta, hanem minél előbb nyilvánosságra akarta hozni. Ezért kapta a két asszony azt a parancsot az angyalszájból, hogy azonnal vigyék meg a hírt a riadt, elbujt tanítványoknak, hogy induljanak el Galileába, ahol Uruk találkozni akar velük és közölni akarja velük végső nagy parancsát.

Annyira fontos ez a megbízatás, hogy amikor a két asszony elindul, hogy felkeresse a tanítványokat, és engedelmesen, a lehető legrövidebb úton sietnek, akkor hű Jézusuk szembejön velük. A személyes találkozás által bizonyosságra juttatja őket és ő maga erősíti meg az angyaltól kapott parancsot: „Ne féljete, menjete el, adjátok híruil atyámfiainak, hogy menjenek Galileába és ott meglátnak engem.” Micsoda lendítő erő lehetett ez a találkozás a sietésben! Milyen szerető gondoskodása volt Jézusnak ez a minden kétséget elűző megjelenés útközben. Lélekben hányszor tapasztalhattuk meg mi is, a magunk életében is, hogy amikor egy csendes bibliaolvasás, vagy egy istentiszteleten kapott igei parancs után nagy félve elindultunk a kapott parancs megcselekvése útján, akkor Isten az Ő Szentlelke erejével elénk jött, de nem azért, hogy megállítson, hanem azért, hogy karon fogjon és velünk jöve célhoz segítsen. Így szárnyakat kapva jutott el a hír a tanítványokhoz.

Ezért folytatódhatott így mai igei üzenetünk: „A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába, arra a helyre, ahova Jézus rendelte őket”. Itt kapják meg majd azt a missziói parancsot, amit csak az elvégzett áldozat, az elfogadott áldozat, az elfogadást jelentő diadalmas feltámadás után lehetett elmondani. Kaptak már ezek a tanítványok missziói parancsot életük során. A Szentírás is tudósít bennünket arról, hogy a Mester kiküldte 12 tanítványát népe közé. De ez a kiküldetés nem világraszóló méretű volt. Nagyon üdvös és fontos palesztinai „belügy”. Hogy is szólt ez a parancs? Így: „Pogányokhoz vezető útra ne térjete le, samaritánusok városába ne menjete be, inkább menjete Izrael házának elveszett juhaihoz. Menjete el és hirdesséte: egészen közel van már a mennyeknek országa” (Lk 10,5-7). Mennyivel másabb a missziói parancs távlata a feltámadás evangéliumának fényében: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjete el tehát, tegyete tanítványa minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek, és íme én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”

El kell menni a pogányokhoz vezető útra, be kell menni a samaritánusok falvaiba. Át kell hajózni földrészeket, szól az üzenet mindenkor, mindenhol és minden népnek. Nekünk magyaroknak is a Kárpátok ölelésében épült minden templomban. Most is ezt adjuk tudtul nektek is testvéreim. A feltámadott Jézus Krisztusnak adatott minden hatalom mennyiek és földiek felett. Királysága minden népé. Keresztjének javai a feltámadás fényében minden népé. Aki evangéliumának ajándékát szívébe fogadja, annak örök élete van. Aki kezére adja életét, az a Teremtő Atya által kijelölt hű Gazdára talált, mert a Szentlélek által örök célra megfelelő életet élhet Isten dicsőségére, felebarátai javára és a maga üdvére. S ennek a missziói parancsnak a végén áll koronaként az az ígéret, amelyet valóban csak a halált legyőző, élő Jézus mondhatott: „én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig”. Milyen csodálatos lehetőség: Jézussal vívni meg harcomat önmagam nyomorúságaival, vele szeretni a családomat, munkámat, embertestvéreimet, akkor is, ha ez bizony nem könnyű. Velem van, amikor alázatos akarok lenni a győzelmeimben és nem akarok teljesen összetörni a próbák között. Fogja a kezemet, amikor fáradok, lehűti haragomat és felforrósítja szeretetemet. Szolgáló életben érezhetem és érezhetjük, hogy Vele hazafelé megyünk, ahol örök élet vár. Mert a húsvét üzenete az is, amit a Heidelbergi Káténk így fogalmaz meg: Krisztus feltámadása a mi feltámadásunknak is bizonyos záloga”.

Ez a húsvéti üzenetre alapozott, és a feltámadás ténye nélkül elképzelhetetlen és elmondhatatlan missziói parancs időben már a mennybemenetel napján hangzott el. De ünnepek felett áll, hiszen minden keresztelésnél elhangzik.

A miénken is elhangzott, csak ha csecsemő korban történet, akkor mi még nem hallottuk és nem értettük. De elhangzott, mint a keresztség szereztetési ígéje. S ezzel ott és akkor a feltámadott Úr szava nyomán húsvéti fény volt az úrasztala felett. Akkor is, ha borús félhomályban álltak velünk szeretteink ott. És ott nekünk személy szerint megígérte a Feltámadott, hogy velünk marad minden napon. A feltámadás ünnepén fogadjuk el először, vagy fogadjuk el újra, de most már komolyan és igazán ezt az Ő velünk maradását. Az eltemetett kedves Mesterre való emlékezés és az élő Úrral való együttjárás nem ugyanaz a kapcsolat. A halottra elég tisztelettel visszagondolni. A velünk élő, velünk járó élő Jézus engedelmségre vár. Áldást ad, találkozik velünk, megerősít, mint a húsvéti szent asszonyokat, de feladatokat ad, életrendet szab, mint kiküldött tanítványainak.

Bizonyára hallottátok már Testvéreim ezt a szót, hogy „mozgósítás”. Azt jelenti ez a szó, hogy erőket összevonni egy bizonyos ügyben. Általános és teljes mozgósítást hirtelen kitört háborúk idején szoktak emlegetni. Behívni a tartalékosokat, öregeket és talán még a gyermekeket is. De lehet mozgósítani jó ügyekben is, lángözönben messziről is tűzoltókat, ínségben segélyszervezeteket. Isten is mozgósítást rendelt el húsvétkor és ez a mozgósítás ma is tart. Az üdvösségért, az evangéliumért, az igazi békességért, a szeretet cselekedeteiért, az élhető élet segítéséért új mozgósítást munkál nemzedékről nemzedékre. Ezért hengerítette el az angyal a követ és prédikált a két Máriának a sírnál. Ezért kellett az asszonyoknak a tanítványok szállására menni. Ezért mentek a tanítványok a galileai mennybemenetel hegyére. Ezért küldettek szét minden népekhez Pállal, a pogányok apostolával kiegészülve. Ezért véreztek az első keresztyének. Nemzedékek során ezért jöttek a reformátorok és a mi hitvalló őseink, a dolgozni tanító nagyapák és apák, az imádkozni tanító nagymamák és anyák, tanítóink, lelkipásztoraink. Ezért jöttem én is, mint az ősi sárospataki Kollégium Teológiai Akadémiájának húsvéti ünnepkövete, mert Isten mozgósít a legjobb ügyben, az Ő országa építése ügyében.

Ez a mozgósítás azonban nektek is szól Kedves Testvéreim. Ti is menjetek el azon az úton, amelyről úgy érzitek most a szívetek mélyén, hogy igen, erre kell mennem. Tiszta pillanatainkban mi is érezzük, hogy merre kellene menni, s merre nem szabadna indulni, kivel kellene őszintén beszélni, kitől kellene bocsánatot kérni és kinek kellene megbocsátani. Talán most egy pillanatra érzed, hogy mit kell tenned. Hagyjuk Isten Szentlelkét munkálkodni bennünk, hogy elhatározásaink tartósak és áldásosak legyenek, ne csak a szavaink hirdessék – bár ez is nagy és szent kötelesség –, hanem egész életünk tanúsítsa: Jézus feltámadott, él, velünk van minden napon. És akkor a hitre jutott emberekből, mozgósított gyülekezetekből élő egyház támad Isten dicsőségére és e válságokkal küzdő világ javára. Ámen.

Id. dr. Fekete Károly
ny. teológiai professzor
(Debrecen)

Aktuális:

- **A *Körjegyzőség Kirendeltségének*** – a korábbi Polgármesteri Hivatal – ***ügyfélfogadási rendje*** megváltozott!
Hétfőn, kedden, csütörtökön 8.00-12.00-ig állnak rendelkezésre munkatársaink, más időpontokban a nyugodt munkavégzés érdekében nincs mód a lakossági ügyintézésre.
- **A *polgármester fogadóórája***: Hétfő 8.00-12.00-ig
- **A *körjegyző fogadóórája***: Kedd 8.00-12.00-ig
- 2008. március 9-én – vasárnap – 6.00 és 19.00 óra között ügydöntő ***Népszavazásra*** kerül sor a vizitdíjjal, kórházi napidíjjal, és a tandíjjal kapcsolatban. Részvételére számítunk!
- 2008. március 15-én – szombaton – 11 órától ***emlékműavatással egybekötött megemlékezést*** tartunk a helyi Emlékparkban.
- 2008. május 21-én – szerdán – 0.00 és 21.00 óra között kerül megrendezésre a ***Kihívás Napja***. Mindenki részvételére számítunk!

Tavaszi jeles napok

Március 4.

Kázmér napja, Baranyában patkányűző nap. Ilyenkor kell utánanézni, hogy a patkányok nem telepedtek-e meg az istállókban vagy a házban, és ez a nap a legalkalmasabb arra, hogy onnan a gazda kihajtsa a rágcsálókat.

Március 18.

Sándor napja, a néphit szerint az első megleghozó nap. „Sándor, József, Benedek, zsákban hozzák a meleget.” Bizonyos vidékeken a zab és árpa vetésére legalkalmasabb napnak tartották.

Március 19.

József napja, kedvelt névnap ünnep. József, a názareti ács, Jézus gondviselője. Az első meleg tavaszi napnak tartják falun. Erre a napra várják vissza a gólyákat, és a méheket is ekkor eresztik ki. A Mura vidéken a marhákat is kihajtják a legelőre. Számos termésjóslás is kötődik a naphoz. Azt tartják, amilyen az idő Józsefkor olyan lesz nyáron a szénahordáskor is. Ha az égen szivárvány látható, jó lesz a búzatermés.

Március 21.

Benedek napja, a csillagászati tavasz kezdete. A bencés rendet alapító Szent Benedek ünnepe. Egyes vidékeken fokhagymát szenteltek ezen a napon, amelynek aztán csodatévő, betegségűző erőt tulajdonítottak.

Március 25.

Gyümölcsolt Boldogasszony napja, Jézus Szentlélektől való fogantatásának napja. Az évszázados megfigyelésekre alapuló népi bölcsesség szerint ezen a napon indul meg igazán a mezők növényeinek növekedése, ekkor érdemes gyümölcsfát oltani, szemezni.

Húsvéti ünnepkör

Virágvasárnap - Húsvét előtti vasárnap. Jézus jeruzsálemi pálmaágas bevonulásának ünnepe. A katolikus templomokban a barkaszentelés örzi ennek emlékét. Szombaton a falu iskolás gyerekei csákót húzva, oldalukra fakardot kötve, a kislányok fejükön virágkoszorúval mentek az iskolába és innen a tanító vezetésével énekelve elindultak barkaágot gyűjteni. Visszaérkezve a templomot háromszor megkerülték, és az ágakat a templom falához állították. Virágvasárnap reggel ebből vittek a családok a templomba, ahol a pap ezeket megszentelte. A szentelt ágat a faluban lakó más vallásúak is szívesen átvették, mert hittek abban, hogy a szentelt barka házaikat, jószágait bajtól, vihartól megvédi.

A **nagyhét**, amely virágvasárnaptól húsvét előestéjéig, nagyszombatig tart, szigorú böjttel és lelki megtisztulással készíti elő a föltámadás ünnepét. Átmeszelték a ház és az istálló falát, újra tapasztották a földespadlót, mostak, vasaltak, elvégezték a földmunkákat, mondhatni külsőleg, belsőleg megtisztulva várták az ünnepet.

Nagycsütörtökön, az utolsó vacsora ünnepén a „harangok Rómába mennek, a gyász jeléül elnémulnak”. Harangozás helyett a nagyszombati feltámadásig a templomtoronyban vagy az utcákat járva kerepeltek. Ezen a napon, vagyis zöldcsütörtökön zöldet főztek, az állatoknak friss füvet adtak.

Nagypénteken János evangéliuma szerint jelenítették meg **Krisztus** keresztre feszítésének történetét. Egyes vidékeken, pl.: Csíksomlyón, a szenvedéstörténet eseményéhez hatalmas vezeklő tömeg fölvonulása társult. Együtt virrasztottak, közösen imádkoztak, énekeltek. Az idegenből jött családokat a helybeliek befogadták és vendégül látták. A **passióéneklés** egyes vidékeken apáról fiúra öröklődött. A passió után Mária fájdalmáról énekeltek. A nagypénteki **szentsír-látogatás** az egész magyar nyelvterületen elterjedt. Régebben a fehér gyászba öltözött református asszonyok tiszteletadásból csoportosan látogatták a helybéli katolikus templom szentsírját. A református szülők kisgyermeküket először Nagypénteken vitték templomba.

Nagyszombaton új tüzet csiholtak. A gyertyát, amely a feltámadt Krisztus jelképe, a megszentelt tűz lángjával gyújtották meg. A falu népe harangzúgás közepette körmenetben énekelve ünnepelte a feltámadást, az egyház, az ember és a természet megújulását.

A **Húsvét vasárnaphoz** hozzátartozott az ételszentelés, ünnepi étkezés, morzsagyűjtés, és a határkerülés. A falu népe bő termést kérve járta be a földeket, kitisztították a forrásokat, a pincéknél megvendégelték a szomszéd falukból érkező ismerősöket.

Húsvéthétfő ,a víztisztító ,termékenységvarázsló erejének az ünnepe. A legények csapatokba verődve a frissen húzott kútvízzel locsolták meg a lányokat. Hímes tojás, esetleg egy-két pohár bor vagy pálinka volt a fizetség.

Húsvét keddjén volt a leányok locsolónapja. Vidám mulatozással, játékosan „öntözték vissza” a legényeket.

Fehérvasárnap, húsvét utáni vasárnap, kishúsvét, mátkálás, komatál küldés.

A jeles napok sorában az egyik kiemelkedő ünnepünk a Húsvét, ami a keresztény egyházakban Krisztus feltámadásának ünnepe, egyben a tavaszvárás, a tavasz eljövételének ünnepe is.

A keresztény világ Húsvét ünnepének kialakulása a zsidó Pészah-hoz vezethető vissza. Ekkor ünnepelték a zsidók Egyiptomból való kivonulását. Az Ótestamentum szerint ekkor, az Egyiptomot ért tíz csapás közül az utolsóként, lecsapott a Halál Angyala és magával ragadott minden elsőszülött fiút. A zsidók Isten parancsának engedelmeskedve azonban bárányt áldoztak, és annak vérével bekenték ajtóikat, így a Halál Angyala őket nem bántotta.

A Pészach ünnepének előestéjén fogyasztották el a szokásos Széder esti vacsorát, amely élesztő nélküli kenyérből és borból állt. Jézus a Gecsemáni kertben, letartóztatásának estéjén a Szédert ülte meg, tanítványai körében fogyasztotta el a vacsorát is, amely azóta az „Utolsó Vacsora” néven lett közismert. Ezen az estén adta őt át Júdás a katonáknak a híres áruló csókkal. Miután Poncius Pilátus nem volt hajlandó ítélni felette, a zsidó nép dönthetett, hogy Barabás vagy Jézus részesüljön kegyelemben. Az emberek Barabást választották. Így Jézust, miután saját vállán cipelte végig keresztjét vesztőhelyére, a Golgota, vagyis a Koponyák hegyére, a zsidó Húsvét pénteki napján megfeszítették. Néhány óra múlva meg is halt a kereszten, családja pedig zsidó szokás szerint egy hegyoldalba vájt barlangban temette el. A barlang szája elé egy nehéz követ görgettek, Pilátus pedig öröket állíttatott, mert a jövendölés szerint a harmadik napon Jézus el fogja hagyni a sírt. Másnap szombat, azaz sabbath volt, ilyenkor a tízparancsolat törvényei szerint pihenőnapot kell tartani minden hívőnek. A komoly előírások miatt családja és tanítványai csak vasárnap mehetek el megint nyugvóhelyéhez. Csakhogy a sírt lezáró követ elmozdították és a barlangban nem volt ott a test, csak a leplek, amelyekkel beborították. Két angyal ült a barlangban, majd Máriának megjelent a feltámadt Jézus is.

A Húsvét minden évben más-más napokra esik, úgynevezett mozgó ünnep. A tavaszi napéj-egyenlőség (március 21.) utáni első holdtöltét követő vasárnapon és hétfőn ünnepeljük. A napéj-egyenlőség minden évben kétszer fordul elő, tavasszal és ősszel. Ezeken a napokon a nappal és az éjszaka hossza közel azonos. A tavaszi napéj egyenlőség után egyre hosszabbak lesznek a napok, míg az őszi napéj egyenlőség után az éjszakák hossza növekedik.

A március 21-ei napéjegylenlőség időpontja eshet olyan szombati napra is, mikor éppen holdtölte van. Ilyenkor a húsvétot másnap, azaz március 22-én ünnepeljük. A napéjegylenlőségtől számított legtávolabbra eső időpontja pedig április 25-e lehet. A szélső értékekhez legközelebb 2008. március 23-án és 2011. április 24-én lesz húsvét vasárnapja az elkövetkezendő tíz évben.

A Húsvét magyar neve arra utal, hogy régen, a 40 napon át tartó nagyböjt után, mely Jézus negyvennapos sivatagi tartózkodásának emlékére, önmegtartóztatásra tanít, ekkor ettek először húst az emberek, „hús vettek magukhoz”.

Több európai országban Ostara istennő ünnepének neve ragadt a húsvétra: Oster vagy Easter. Ostara a germán istenek közül az alvilág felett uralkodott, tavaszi ünnepét pedig a napéjegylenlőség napján ülték meg. Ostara ünnepéhez vezethető vissza a húsvéti nyúl és a tojás szimbólumai is.

A Húsvét nem egy nap, hanem több nappól álló ünnepsorozat, ma már csak a Húsvétvasárnapot és a Húsvéthétfőt ünnepeljük országosan. Ezeken a napokon meghatározott ételeket fogyasztanak az emberek: kalácsot, tojást, bárányhúst illetve sonkát.

A Húsvéhoz több szokás is tartozik, amelyek közül leginkább ismert a húsvéti nyuszi hozta ajándék, (ez a városokból terjedt el, újabb keletű) és a locsolkodás, ami nagyon régi, általánosan elterjedt szokás volt.

Húsvéti szokások más országokban

Finnország

Északon csendesesen ünneplik a húsvétot, ott a nagyhetet is csendes hétnek nevezik. Nagypénteken gyászruhába öltöznek, nem szabad tüzet gyújtani, és nem lehet érintkezni se az ismerősökkel, se másokkal. A böjtot is szigorúan betartják, enni csak naplemente után szabad.

Németország

Németországban nagypénteken letakarják a keresztek. A szombat estéig tartó szigorú böjt után a családok vasárnapi ebédjén a főszerepet a piros tojások és a bárány alakú torta kapja. A gyermekek húsvétkor a kertekben elrejtett húsvéti tojások és sütemények után kutatnak, amiben a felnőttek is szívest-örömet segítenek nekik. Szokás még húsvéti máglyát rakni, melyen a karácsonyfákat égetik el, így búcsúzva a téltől, és köszöntve a tavaszt.

Szicília

A kisvárosokban a fiatalok Jézus és tizenkét apostolának szobrát hordozzák körbe a településen. Húsvét vasárnap délben a templom előtt eljártsszák a feltámadási jelenetet. Az előadás fénypontja az, amikor Mária gyászában lefátyolozva megjelenik, majd amikor az apostolok elmondják neki, hogy fia feltámadt, ledobja magáról a fátylat. Így találkozik újra Krisztussal.

Mexikó

Mexikóban a húsvétot több mint két hétig ünneplik, Semana Santa-tól Pascua-ig. Semana Santa azt jelenti Szent Hét. Ekkor Jézus életének utolsó napjaira emlékeznek meg. Pascua azt a hetet jelenti, ami húsvét vasárnapjától a következő szombatig tart. Akkor Krisztus feltámadását ünneplik. Mexikóban ezekben a hetekben sokan utazásra adják a fejüket, és sok városban passiójátékot rendeznek, amiben a színészek olyan öltözékben lépnek fel, amelyet kétezer évvel ezelőtt, Jézus idejében viselhettek.

Ausztrália

Bár a nyúl ma már beépült a keresztény húsvét ünnepébe, az ausztrálok nem igazán találják nemzetükhöz illőnek. Ausztráliában ugyanis a nyuszik hatalmas gazdasági problémát jelentenek, és a legtöbb államban hivatalosan nem is tarthatók. Csak a bűvészek és az oktatási intézmények rendelkeznek nyúllal, de nekik is rengeteg időbe telik, míg az ehhez szükséges engedélyeket megkapják. Az elmúlt években az erszéyes nyúl, ez az őshonos ausztrál állat vette át a házinyúl szerepét a húsvét szimbolikájában. Egy közös tulajdonságuk biztosan van: a hosszú fül!

Svédország

Jellegzetes svéd húsvéti jelkép az élénk színű húsvéti virgács, amit nyírfagallyakkal és tollakkal díszítenek. A gyerekek papírból készült, cukorkával megrakott papírtojásokat kapnak. Sokan boszorkánynak öltözve kopogtatnak be a szomszédokhoz nagycsütörtökön vagy húsvét előestéjén. Az átadott húsvéti levélért cserébe gyümölcsöt vagy édességet kapnak.

Lengyelország

Az ételáldáshoz itt nem kendőbe kötött tányérban, hanem kosárban viszik a hívek a templomba az előkészített ünnepi ételeket. A kosár tartalma is sem egyezik meg teljesen a magyarországi hagyományokkal: van benne piros tojás, kenyér, torta, só, papír, fehér kolbászkák és marcipán. A vasárnapi családi reggeli ugyanolyan fontos, mint a karácsonyi vacsora. Mielőtt nekilátnának az evésnek, mindenki jó szerencsét és boldogságot kíván a többieknek, és a húsvéti tojás egynegyedét odaadják egymásnak.

Bulgária

A tojásokat változatos színűre festik, majd páratlan számú tojással veszik körbe a különleges húsvéti kenyeret. Itt az ételáldáshoz a pap viszi a templomba a csomagot, majd áldás után az emberek a barátaiknak ajándékozzák őket, hogy szerencsések legyenek. A tojásokat az éjféltől mise után és a következő napokban törik fel. Egy tojást a templom falához csapva bontanak fel, majd ezt eszik meg először a böjt befejezése után. Az utolsó éppen maradt tojás a hiedelem szerint szerencsés évet hoz.

Wales

Régen nagypénteken (wales-i neve Y Grolith) állítólag minden tevékenységet felfüggesztettek, az utcákon alig lehetett embereket, lovasokat látni. Az emberek mezítláb mentek el a templomba, mert így nem zavarták meg a földet, amely Krisztus szent testét befogadta. Sokáig szokás volt Jézus fekvőhelyének elkészítése is. A folyóparton nádat gyűjtöttek, majd a gyerekek emberi alakot szőttek belőle. A szövött Krisztust aztán egy fakeresztre fektették és egy csendes mezőre vagy legelőre vitték, hogy békében nyugodhasson.

Amerikai Egyesült Államok

A kisebb gyerekeknek a lányok eldugják a tojást, míg a nagyobbak egy kosárba kapják az ajándékot. A lakást feldíszítik színes tojásokkal. Itt nem szokás locsolkodni, de mind a fiúk, mind a lányok kapnak ajándékot. Állandó szimbólum náluk a kereszt, amely minden évben megjelenik.

Május 1. Jakab napja – „Jakabfa”, májusfaállítás

A pogányok elhatározták, hogy május elsejének hajnalán kioltják *Jakab Apostol* életét. Azért, hogy a kivégzők könnyen rátaláljanak az apostol házára, az ajtót zöld ággal jelölték meg. Reggelre csoda történt. Nemcsak Jakab ajtaja, hanem a környező ajtók, kapuk kerítések is zöld gallyakkal voltak teletűzdelve. Ennek emlékét is őrzi a *jakabfa* állítása. A fiatal legények május első éjszakáján földíszített fát állítottak a kiválasztott kedves háza elé. Ennek ledöntése, "kitáncolása" dalolgatás, borozgatás közben a hónap végén történt. Május elseje egyben a tavaszköszöntő nap is. Ekkor a családok a közeli erdőkbe kirándultak, és ott a majálisnak nevezett mulatságon önfeledten szórakoztak. A céhlegények védőszentje. Dologtíltó nap. A Munkás Szent József ünnepe is.

Pünkösöd

A keresztény egyházban a Szentlélek eljövételének ünnepe. Kezdetre a húsvétot követő 50.nap.A görög szóból származó neve is erre utal: pentekosztász-ötvenedik. Ezen a napon a kapukat, kerítéseket zöld ággal, virágokkal díszítették. A leányok kezükben bodzaágot lengetve, vidám dalokat énekelve járták végig a falut. A legények különböző játékokkal, mókázással, bikahajtással, lóversennyel választották ki a legügyesebbet, aki ezzel elnyerte a pünkösdi királyságot. Ő lett aznap a mulatságot rendező, papírkoronát viselő legénybíró. Ismert gyermekjáték a pünkösdlés, a pünkösdi királynőválasztás.

Május 12.-13.-14.

Pongrác-Szervác-Bonifác - a három „ác”, a hideget hozó fagyosszentek.

Virágok és színeik jelentése, egy kis illemtan

Virágillemtan:

- Ha egy szál rózsát adunk, ügyeljünk rá, hogy az hosszú szárú legyen.
- 10 szál alatt páratlan számú szálból készítsünk csokrot, 10 szál felett ez már mindegy.
- Ha férfinak köttetünk csokrot, sötétebb színekből kérjük azt.
- Ha a virágot selyempapírba csomagoltattuk az üzletben, ezt illik levenni, mielőtt átadjuk a virágot.
- A kapott virágot illik azonnal vízbe tenni.

Virágok és színeik jelentése:

- A vörös Rózsa a szerelem virága.
- Ha fehér rózsát adunk, sok mindent mondhatunk vele. Jelentheti a nagyrabecsülést, az alázatosságot, az ártatlanságot, a titoktartást és a csendet is.
- A rózsaszín rózsa a kecsesség jele.
- Bár sokan az irigység színének tartják a sárgát, a sárga rózsa örömet és vidámságot jelent.
- A Szegfű a szeszélyesség és a komoly szerelem virága.
- A Tulipán a lángoló érzelmek és a nőiesség jelképének virága. Vörös tulipán: Szerelmi vallomás.
- Az Orchidea a műveltség és kifinomultság virága
- A Liliom a kacér nő virága.
- A Kála a szépség virága.
- Az Írisz a remény virága.
- Az Ambrózia a viszonzott szerelem jelképe.
- A Borostyán a házastársi szerelem, a hűség, a barátság jelképe.
- A Gardénia a titkos szerelem jelképe.
- A vörös Krizantém jelentése: Szeretlek. /bár sokan még a „temetővirág” jelentéssel azonosítják/
- A fehér Liliom: szüzesség, tisztaság, méltóság.
- Mirtusz: Szerelem

Farsang az óvodában!

2008. február 15-én az SZMK és az óvoda közös nyilvános farsangi ünnepélyt rendezett a hernádszentandrásai kultúrházban.

Farsangkor régi szokás szerint az emberek maskarát öltöttek, hogy „elűzzék a telet”. Az óvodás gyermekek úgy búcsúztatták a telet, hogy gyönyörű és ötletes jelmezeket vettek magukra, amiket a szülők készítettek el. A kultúrház belsejét is farsangi díszletbe öltöztettük, ahol már virágzott az aranyeső, rügyezett a cseresznyeafaág, kizöldült az orgona és kivirított a lila krókusz.

A műsoros délután első részében a jelmezesek vonultak fel rövid kis szerepeikkel. Nagyon örültünk, hogy megtelt a kultúrház szülőkkel, nagyszülőkkel, testvérekkel és vendégekkel. Rendezvényünket a Hernád TV is közvetítette.

Az önkormányzattól kaptunk 25. 000 forintot. Ebből az összegből vásároltuk meg a fánkhoz a nyersanyagokat, az üdítőket, a tombolák egy részét, valamint sok-sok apróságot: cukrot, csokit. A jelmezesek között nem volt sem első, sem utolsó. Minden gyermek jutalomként kapott egy-egy farsangi kifestőt.

Az ináncsi konyhán készítették el a farsangi fánkot, amely nagyon finom volt.

A tombola főnyereménye egy torta volt, melyet a szülők ajánlottak föl. Az óvoda dolgozói, a képviselők és a polgármester úr magánszemélyként is támogatta rendezvényünket. Mintegy 125 db tombola került kisorsolásra. Azt szeretnénk volna, hogy aki tombolát vásárolt, az mindenképpen nyerjen.

Támogatást kértünk és kaptunk Szalai Csaba boltvezetőtől, az encsi REAT Bt-től, a Mitró papírbolttól, a Bambi és a Kuckó játékbolttól. Köszönjük.

Rendezvényünk 14.00-tól 17.00-ig tartott, melyen játékos versenyeket is szerveztünk gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt. Jutalom cukorka és csokoládé volt. Ezen a délutánon mindenki nagyon vidám volt és jól szórakozott.

Az SZMK bevétele 45.500 Forint lett, melyből kirándulást szervezünk a nyáron.

Tamásné Szigetvári Éva
tagóvoda vezető

Az anyák napja története

Kevés olyan szívmengető ünnep van, mint az anyák napja. Ekkor köszöntjük édesanyáinkat, megköszönve nekik mindazt a szeretetet és gondoskodást, mellyel születésünk óta elhalmoztak bennünket.

A hagyomány kezdetei

Az anyák tiszteletére rendezett ünnepségeket először az ősi Görögországban tartottak, tavaszonként. Kegyelettel adóztak az istenek anyja, Rhea előtt. A XVII. századi Angliában az édesanyákat az Anya-vasárnapon köszöntötték, mely a nagyböjt negyedik hétvégéjére esett.

Babits Mihály: Húsvét előtt

S ha kiszakad ajkam, akkor is,
e vad, vad március évadán,
izgatva belül az izgatott
fákkal, a harci márciusi
inni való
sós, vérízű szélről részegen,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyű malomnak:

ha szétszakad ajkam, akkor is,
ha vérbe lábbad a dallal és
magam sem hallva a nagy Malom
zúgásán át, dalomnak ízét
a kínnak ízén
tudnám csak érezni, akkor is
-- mennyi a vér! --
szakadjon a véres ének!

Van most dícsérni hősokeket, Istenem!
van óriások vak diadalmaid
zengeni, gépeket, ádáz
munkára hűlni borogatott
ágyúk izzó torkait:
de nem győzelmi ének az énekem,
ércfalpait a tipró diadalnak
nem tisztelem én,
sem az önkény pokoli malmát:

mert rejtek élet száz szele, március
friss vérizgalma nem tűri géphalált
zengeni, malmokat; inkább
szerelmet, embert, életeket,
meg nem alvadt fűrgé vért:
s ha ajkam ronggyá szétszakad, akkor is
ez inni való sós vérízű szélben,
a felleg alatt,
sodrában a szörnyű Malomnak,

mely trónokat öröl, nemzeteket,
százados korlátokat
roppantva tör szét, érczabolát,
multak acél hiteit,
s lélekkel a testet, dupla halál
vércafatává
morzsolva a szűz Hold arcába köpi
s egy nemzedéket egy kerék-
forgása lejárta:

és mégsem a gépet énekelem
márciusba, most mikor
a levegőn, a szél erején
érzeni nedves ízét
vérünk nedvének, drága magyar
vér italának:

nekem mikor ittam e sós levegőt,
kisebzett szájam és a szók
most fájnak e szájnak:

de ha szétszakad ajkam, akkor is,
magyar dal március évadán,
szélnek tör a véres ének!
Én nem a győztest énekelem,
nem a nép-gépet, a vak hőst,
kinek minden lépése halál,
tekintetétől ájul a szó,
kéznyomása szolgaság,
hanem azt, aki lesz, akárki,

ki először mondja ki azt a szót,
ki először el meri mondani,
kiáltani, bátor, bátor,
azt a varázsszót, százezerek
várta, lélegzetadó, szent,
embermegváltó, visszaadó,
nemzetmegmentő, kapunyitó,
szabadító drága szót,
hogyan elég! hogyan elég! elég volt!

hogyan béke! béke!
béke! béke már!
Legyen vége már!
Aki alszik, aludjon,
aki él az éljen,
a szegény hős pihenjen,
szegény nép reméljen.
Szóljanak a harangok,
szóljon allelujja!
mire jön új március,
viruljunk ki újra!
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!

Ó, béke! béke!
legyen béke már!
Legyen vége már!
Aki halott, megbocsát,
ragyog az ég sátra.
Testvérek, ha túl leszünk,
sohse nézünk hátra!
Ki a bűnös, ne kérdjünk,
ültessünk virágot,
szeressük és megértsük
az egész világot:
egyik rész a munkára,
másik temetésre:
adjon Isten bort, buzát,
bort a feledésre!

Receptgyűjtemény:

Sonkás-sajtos sült tojás

Hozzávalók 4 személyre:

8 kemény tojás, 20 dkg sajt, 10 dkg főtt sonka, 5 dkg tejszín, 3 dkg tejföl, 1 csokor metélőhagyma, és kapor, só, fehérbors

Elkészítés:

Vágjuk ketté a főtt tojásokat, óvatosan vegyük ki a sárgájukat és nyomkodjuk össze egy villával. Vágjuk finomra a sajtot és apró kockára a sonkát, mindezt keverjük bele a tojásba a tejjel, a tejszínnel, a sóval és a zöldfűszerekkel együtt. Ezt a masszát töltjük vissza a félbevágott tojásokba.

Tegyük őket szorosan egymás mellé egy tűzálló tálba, és az előmelegített, alacsony hőfokú sütőben süssük kb. 15 percig, míg a sajt megolvad. Melegen tálaljuk.

Húsvéti muffin

Hozzávalók:

25 dkg liszt, 20 dkg cukor, 2 egész tojás, 1/2 csomag sütőpor, 1 csomag vaníliás cukor, 10-15 dkg puha vaj, 1 dl tej, 1 csipet só, 1 ek. méz, kevéske rum

A tetejére: ízlés szerint mazsola, porcukor, színes cukormáz, színes cukordísz, csokoládédarabok, marcipán nyuszi, csokitojások.

Elkészítés:

Az alapanyagokat egy nagy tálba teszünk és összeturmixoljuk, majd a muffinformába öntjük. A formát csak 3/4-ig töltjük meg, különben a sütemény „túlcsordul”. Ha fém muffinformát használunk, vajazzuk ki, mielőtt beletesszük a masszát. Erre akkor nincs szükség, ha papírkosárkákat vagy szilikon muffinformát használunk a sütéshez. A muffin 200 fokon, előmelegített sütőben 20 perc alatt elkészül.

Díszítés:

Sütés előtt tesszük a tetejére a mazsolát és/vagy a csokoládét, utána meghintjük porcukorral. Ha cukormázzal és színes cukorkákkal díszítjük, csak sütés után tegyük rá, csakúgy, mint a marcipán nyuszi és a csokitojásokat. Ez utóbbiakat fogpiszkálóval rögzíthetjük.

Az élet napos oldala:

Egy szegény ember - kezében a lyukas cipőjével - így tünődik:
- Nem értem minő fizikai tulajdonság, a lyukas cipőbe befolyik, a lyukas edényből kifolyik a víz.

Ismerős idézet a valósággal kiegészítve...:

1. Európában van egy ország;
2. Ebben az országban van egy város;
3. Ebben a városban van egy ház;
4. Ebben a házban van egy kislány;
5. Ennek a kislánynak:
  - bezárták az iskoláját,
  - az anyukáját kirúgták a munkahelyéről,
  - az apukáját leszázalékolták, mert kilőtték a szemét a rendőrök,
  - a közeli kórházat megszüntették,
  - a városba vezető vasutat felszámolták.

Melyik országban él a kislány... ???

Két barátnő beszélget:

- Igaz, hogy Feketéné erkölcstelen életet él?
- Bizony, bizony. Gyakran találkozom vele olyan éjjeli mulatókban, ahová be sem tenném a lábam!

Kisfiú áll édesanyjával a villamosmegállóban. Az aluljáróból terhes nő bukkan föl, nagyjából "félidős" lehet. A kisfiú azonnal anyjához fordul:

- Anyu, miért nőtt meg a néni hasa?
- Mert gyereket vár.

A következő pillanatban egy kétakkora hasú, idős úr tünik fel. A kisfiú gyanakodva méregeti, majd megszólítja:

- A bácsi mit vár?
- A villamost.
- Az meg is látszik!

- Ki követi el a legtöbb összeadási hibát?
- ???
- Az anyakönyvvezető!